

Příprava na vyučování Českého jazyka a literatury s cíli v oblastech OSV a čtenářství

Název učební jednotky (téma)	Co uděláme se zajatcem?
Stručná anotace učební jednotky	Jedná se o vyučovací hodinu, ve které jsou spojeni žáci druhého a pátého ročníku. Žáci pracují ve dvojicích. Vždy jeden žák z druhého a jeden z pátého ročníku. Díky spolupráci se žáci lépe vzájemně poznají a stmelí. Ve dvojicích čtou žáci ukázkou z Ferdy Mravence (O. Sekora, Knížka Ferdy Mravence, Albatros Praha 2001) o zajatci. Nad textem se zamyslí nad silou přátelství, nad tím, jak vzniká nepřátelství a proč se lidé stmelují pomocí společného nepřítele.
Nutné předpoklady (Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).	<ul style="list-style-type: none"> Znalost pravidel práce ve skupině a práce v týmu
Časový rozsah učební jednotky	45 minut
Věk žáků (ročník)	2. a 5. ročník

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
	Ano						
Vyučovací obor(y)	<p>Český jazyk a literatura</p> <p><i>Očekávané výstupy vzdělávacího oboru pro 2. ročník (RVP):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Žák plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Žák porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. <p><i>Očekávané výstupy vzdělávacího oboru pro 5. ročník (RVP):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Žák dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. Žák zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. 						
Dlouhodobé cíle (Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)	<ul style="list-style-type: none"> Žák umí společně s ostatními vyhledat potřebné informace. Žák dokáže komunikovat v běžných situacích. Žák dokáže pomoci mladšímu spolužákovi. Žák respektuje mladšího/staršího spolužáka. 						

<p>Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák se zlepší v dovednosti spolupráce. • Žák se zamyslí nad tím, co to je přátelství, čím se přátelství prohlubuje a co ho boří. • Žák se zamyslí nad tím, z jakého důvodu nás stmeluje společný nepřítel. <p>Čtenářství</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák porozumí přečtenému textu.
<p>Cíle učební jednotky</p>	<p>—</p>
<p>Hodnocení (Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vyplněná hodnotící tabulka. • Sebehodnocení skupiny – míra podílu zapojení jednotlivých členů skupiny do práce s pracovním listem. • Vzájemné hodnocení spolužáků
<p>Popis učební jednotky</p>	<p>1. Rozdělení tříd</p> <p>Vytvoříme dvě početně rovnocenné třídy namíchané z druhého a pátého ročníku (tj. v každé třídě je cca polovina žáků z druhého a polovina z pátého ročníku).</p> <p>Každá „třída“ pracuje v učebně s vyučujícím.</p> <p>2. Práce ve dvojicích</p> <p>V každé třídě rozdělíme žáky do dvojic, případně do trojic. V každé dvojici (trojici je aspoň jeden žák z druhého a aspoň jeden žák z pátého ročníku).</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ve dvojicích (trojicích) se žáci navzájem představí, řeknou, co dělají ve volném čase, co mají a nemají rádi.

Ve dvojicích (trojicích) si žáci nejprve přečtou úryvek z Ferdý mravence samostatně (Příloha A) a vyplní tabulku odpovědí ANO x NE.

3. Společné čtení

Následuje společné hlasité čtení textu: podle počtu skupin rozdělíme odstavce mezi dvojice (trojice). Např. první a poslední odstavec čtou všichni žáci společně, druhý až sedmý odstavec rozdělíme jednotlivým dvojicím (trojicím).

Společně projdeme odpovědi na otázky a vysvětlíme (překontrolujeme si) správné odpovědi.

4. Závěrečná reflexe

V reflexi můžeme položit žákům např. některé z těchto otázek:

- Jaké to bylo pracovat se starším (mladším) spolužákem? Co Vám na spolupráci bylo příjemné a co nepříjemné?
- Kolik kdo z Vás dostal prostoru?
- Co Vám spolupráci usnadňovalo a co Vám ji ztěžovalo?
- Jaké pocity ve Vás text vyvolal? Jak na Vás působil?
- O čem text byl? Můžete ho stručně převyprávět vlastními slovy?
- Čemu jste v textu nerozuměli? Jak jste postupovali, když jste nerozuměli?
- Stalo se Vám někdy něco podobného? Kdy? Proč? Jak to probíhalo?
- Kdo je to vlastně zajatec? Proč v příběhu zajatce zajali?
- Co to je vlastně přátelství? A co je nepřátelství? Kdo je to nepřítel?
- Jak se z někoho může stát přítel a jak nepřítel?
- Jak to, že jste spolu dokázali spolupracovat, i když jste z jiných tříd?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Co můžeme udělat proto, aby se z někoho stal přítel? ➤ Jak můžeme zabránit tomu, aby se z někoho (z nás) stal něčí nepřítel? ➤ Říká se, že nepřátelství proti někomu lidi stmeluje. Jak tomu rozumíte? ➤ Jak se nějaká skupina (třída) může stmelit jinak, než přes společného nepřítele? ➤ Co si z dnešní hodiny odnášíte?
<p>Seznam příloh</p>	<p>Příloha A – Pracovní list</p> <p>SEKORA, Ondřej. <i>Knížka Ferdý Mravence</i>, Praha : Albatros, 2001. 179 s. ISBN 80-00-0936-6.</p>
<p>Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola</p>	<p>Iva Jehličková ZŠ Chrudim Dr. Malíka 958, 537 01 Chrudim</p>
<p>Závěrečná sebereflexe učitele (následuje po odučení učební jednotky)</p>	
<p>Co se mi osvědčilo během vyučování (co fungovalo, mělo úspěch, z čeho jsem měl/a radost).</p>	<p>Měla jsem radost z pomoci starších spolužáků mladším. Na základě této vyučovací hodiny žáci z pátého ročníku uspořádali pro žáky z druhého ročníku oslavy MDD.</p>

Co uděláme se zajatcem?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>S jakými problémy (obtížemi) jsem se během vyučování setkal/a.</p>	—
<p>Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).</p>	—

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Text

1. A už ho vedli domů. Kluci kolem něho vesele skákali, pošťuchovali se a pořouchle si šeptali: „Co mu provedeme?“
2. „Bude nám muset posluhovat,“ těšil se Slávek. „Bude nám zametat před stany!“ přidal Zdenda. „Bude nám ustýlat kavalce!“ vyhrkl Mirek.
3. „Bude nám nosit dřevo a rozdělovat oheň!“ zasmál se radostně Jirka. „Bude nám nakupovat, vařit, umývat nádobí!“ vykřikl Pavel.
4. „Tak dost!“ zarazil je velitel. „Nijak nám nebude sloužit! Všechno si musíte udělat sami!“
5. A abyste si to dobře zapamatovali, Zdenda zamete před všemi stany, Mirek ustele všechny kavalce, Jirka bude nosit celý týden dřevo a Pavel bude celý týden mýt nádobí.
6. Vařit ho nenecháme. To by to vypadalo. A Ivan se Slávkem vyčistí dnes večer všem kamarádům střevíce!“
7. „Co tedy uděláme s černým?“ doráželi kluci. „My mu neuděláme nic. Ale pošleme ho do světa.“
8. „Uděláme to tak,“ a teď to řekl velitel docela potichu, „jako kdybychom ho prodali.“ Kluci zmlkli a podívali se udiveně na svého velitele. Prodat? Jako nějaký balík? Tak se přece ani mravenec neprodává. Ale jestli to vymyslíl náš velitel, no, uvidíme.

(Z knihy: SEKORA, Ondřej. *Knížka Ferdý Mravence*, Praha : Albatros, 2001. 179 s. ISBN 80-00-0936-6)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tabulka

Co uděláme se zajatcem?	
Odpovězte na otázky ANO – NE	
Těšil se Slávek, že jim Ferda bude posluhovat?	
Vyhrkl Mirek, že jim Ferda bude umývat kavalce?	
Vykřikl Pavel, že jim Ferda bude rozdělovat oheň?	
Řekl Zdenda, že jim Ferda bude zametat před stany?	
Bude Jirka nosit celý týden dřevo?	
Bude Slávek mýt celý týden nádobí?	

✂ -----

Tabulka

Co uděláme se zajatcem?	
Odpovězte na otázky ANO – NE	
Těšil se Slávek, že jim Ferda bude posluhovat?	
Vyhrkl Mirek, že jim Ferda bude umývat kavalce?	
Vykřikl Pavel, že jim Ferda bude rozdělovat oheň?	
Řekl Zdenda, že jim Ferda bude zametat před stany?	
Bude Jirka nosit celý týden dřevo?	
Bude Slávek mýt celý týden nádobí?	

